

Doc. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.
Újezd 42
Praha 1
Ústav pro českou literaturu AV ČR
Na Florenci 3
Praha 1
janousek@ucl.cas.cz

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Lenka Mottlová: Meziválečná publicistika Zdeňka Němečka

Tématem práce je Zdeněk Němeček a jeho meziválečná žurnalistika. Práce je uvedena stručným literárněhistorickým přehledem, jež má Němečkovu tvorbu propojit s dobovým literárním a kulturně politickým kontextem, jakož i dílčí exkurzí do problematiky teoretické, v níž autorka hledá adekvátní nástroje k popisu textů stojících na pomezí literatury a žurnalistiky; rekapituluje některé teorie, které by jí mohly posloužit jako vhodný nástroj pro klasifikaci zvoleného materiálu. Vedle prací českých teoretiků žurnalistiky, které vcelku oprávněně považuje za nepříliš kompatibilní s literárněvědným myšlením, tak Mottlová vyzdvihuje zejména D. Cohnovou a její naratologický přístup.

Těžiště předložené práce ovšem v žádném případě neleží v literárně teoretických či historických analýzách. Výchozím bodem autorčina přístupu k tématu je totiž podrobná a pracná rešerše Němečkova publicistického díla a pokus o identifikaci všech jeho v novinách publikovaných textů, jakož i vyčlenění těch, u kterých je autorství sporné. S takto získanou obeznameností s materií by bylo pochopitelně možné zacházet rozmanitými způsoby. Dovedu si představit stejně tak analýzu kulturně-politickou, jako tematickou, poetologickou či stylistickou a jazykovou. Lenka Mottlová při volbě adekvátního klíče, jenž by jí umožnil prostudovaný materiál funkčně představit, dlouho váhala. V poslední verzi své práce se pak rozhodla pro tematický popis, katalogizaci a klasifikaci Němečkovy publicistiky, a to podle okamžiku a místa vzniku, respektive tematické vazby na jednotlivé země autorova zájmu. Tento přístup je logický vzhledem k tomu, že většina Němečkovy publicistiky přímo souvisela s jeho profesí diplomata a v čase se tematicky proměňovala podle toho, jaké země při svých služebních cestách a pobytech poznával. Považuji však tuto volbu za dobrou i proto, že koresponduje s diplomantčíným osobním přístupem k literatuře. Nenutí ji k nepřiměřeným spekulacím a umožňuje jí relativně věcně popisovat a prezentovat prostudovanou materii.

Lenka Mottlová nepatří k diplomantům, kteří svého školitele neustále „obtěžují“ dotazy a provokují jej k dialogu a společnému přemýšlení o zvoleném tématu. Její „ostýchavost“ způsobila, že při práci postupovala velmi samostatně a školitele stavěla do pozice pozorovatele a zpětného komentátora. S radostí proto konstatuji, že se v posledních měsících naše spolupráce přece jenom o něco zlepšila a diplomantka tak přistoupila na řadu mých rad. A jsem také potěšen, že se jí několikerým přepracováním původní verze postupně podařilo víceméně redukovat některé stylistické, formulační a věcné neohrabanosti a předložit k obhajobě text, jehož hlavním přínosem jsou nové a věcné informace o doposud nepřilíš prozkoumaném tématu.

Nemohu neocenit autorčinu píli a provedený heuristický výzkum, a proto doporučuji její práci k obhajobě.

20.9.2010

